

<p><u>Van Staat naar Natie</u> Civiele component = nadruk op ‘burgerschap’ = de staat moet een emanatie zijn van de natie, dit is van de burgers die een vrijwillig contract met elkaar hebben gesloten</p> <p>De natie wordt gezien als ontstaan uit de wil van de burgers. Natie = wilsact</p> <p>Ideaal: Op volkssoevereiniteit gebaseerde moderne staat, die een democratisch kader vormt voor de groei van een nationale identiteit.</p> <p>Open, Inclusief karakter = iedereen heeft de kans toe te treden tot de natie en zich de nationale cultuur eigen te maken.</p> <p>Historisch gezien oudste weg = ontstaan in het kader van bestaande Ancien Régime-staten die zich transformeerden tot een op volkssoevereiniteit gesteunde natie van vrije burgers.</p> <p>Ontstaan vanuit 18de eeuwse Verlichtingsdenken (Rede)</p> <p>Voorbeelden: Frankrijk, Engeland, VS</p> <p>“Eerder links tot extreem-links nationalisme”</p>	<p><u>Van Etnie over Natie naar Staat</u> Etnische component = nadruk op ‘volksgemeenschap’, het ‘volkskarakter’ = gebaseerd op afstamming, ras, taal, territorium, rites en traditie.</p> <p>De natie wordt gezien als een reeds eeuwig bestaand en vaststaand gegeven. Natie = oergegeven</p> <p>Ideaal: De reeds eeuwig bestaande natie moet eindelijk een corresponderende staat krijgen.</p> <p>Gesloten, Exclusief karakter = alleen door geboorte kan iemand behoren tot de natie. Het ‘eigen volk’ staat centraal (taal, religie, ras) en sluit ‘de ander’ uit.</p> <p>Historisch gezien recentere weg = ontstaan eind 18de/ begin 19de eeuw, als reactie op grote mogendheden die ‘zelfbeschikkingsrecht der volkeren’ niet respecteerden, en het Congres van Wenen dat geen rekening hield met de etnisch-culturele grenzen in Europa.</p> <p>Ontstaan vanuit de 19de eeuwse Romantiek (Sentiment)</p> <p>Voorbeelden: Duitsland, Italië</p> <p>“Eerder rechts tot extreem-rechts nationalisme”</p>
<p>Hoewel dus verschillende wegen kunnen worden gevolgd voor de realisering van de nationale staat, nam elke ‘weg’ ook trekjes over van de andere invalshoek. In de eerste helft van de 19de eeuw (onder invloed van de Romantiek) was immers het ideaalbeeld gegroeid van de verzoening van de 2 uitgangspunten van het nationalisme: een volksstaat die zowel steunde op de instemming van de burgers als op etnisch-culturele kenmerken.</p>	

Bovenstaande tweedeling moet dus als een CONTINUUM gezien worden, dat grotendeels samenvalt met de tweedeling links en rechts. Merk op dat afhankelijk van tijds- en omgevingsfactoren het nationalisme zich dus ideologisch met alle mogelijke ideologieën kan verzoenen.